

Gründer Monatsblatt

Miesięcznik Zielonogórski

www.tskm.mn.pl

grünberg@tskm.mn.pl

Zeitung der Sozial-Kulturellen Gesellschaft der Deutschen Minderheit in Grünberg
Gazeta Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Mniejszości Niemieckiej w Zielonej Górze

Nr 514/96

Jahrgang 12 / Rok Wydania 2012

Mai - Juni / Maj - czerwiec 2012

Nähe des Geliebten

Ich denke dein, wenn mir der Sonne Schimmer
Vom Meer entzündet.

Ich denke dein, wenn sich die Mondes Flammen
In Quellen mühlt.

Ich sehe dich, wenn auf dem freien Wege
Der Sand sich hebt;

In tiefer Nacht, wenn auf dem schmalen Stege
Der Wandler hebt,

Ich höre dich, wenn dort mit dumpfem Rauschen
Die Welle singt.

Im stillen Hause geh ich oft zu küssen,
Wann allen schwant.

Ich bin bei dir, da seit auch noch so ferne
Die Zeit mir nah!

Die Sonne sinkt, bald leuchten mir die Sterne.
O wirst du da?

Blickwir/ alkochazego

Gdy skończy blask nad morzem i nad płynącą
Mysią o tchnie, myś.

Wyzwiskiem ryc, gdy kąpię się mierzeja płynącą
I zatrzymuje się stryczys.

Widzę cię tam, gdyś skończy skalek drogi
Kształtem żaszony pradzi.
A napisy gubici wydrużyc dłoń ukości
Na klezmyne zwilżys.

Myśczę nadaj głos w sczmar spłoniętej fali
Bijając o wybrzeże
Lub w ciebie gęg przychodząc obuchac' dali
W zamkniętych komercy.

I wszyscy wiemy, że jesteś przy mnie, Mikołaj
Choc' oddali cię okryły -
Przygarną skarb, który przewalił mi podły syn
G. gubibym z noga byta!

Übersetzung/prospekt: Wanda Markowska

Johann Wolfgang von Goethe (1749-1832)

Grünberg – die frühere Weinstadt. – Teil 3

(Fortsetzung der Geschichte über die Weintradition in früherem Grünberg)

Ein starker Rückgang des Weinanbaus trat nach dem 30jährigen Krieg ein. Viele Weinberge waren verwüstet, die Bevölkerung stark dezimiert. Es war lukrativer und einfacher, Getreide anzubauen. Einige polare Winter zwischen 1454 und 1467 verstärkten den Niedergang des Weinbaus. Der endgültige Rückgang begann aber erst, als die verbesserten Verkehrsverhältnisse es ermöglichten, besseren und billigeren Wein aus südlicheren Gegenden einzuführen. Der Weinbau zog sich in wärmere Flusstäler zurück und beschränkte sich im Nordosten auf die Gegend im Grünberger Raum.

Aus dem 16. und 17. Jahrhundert liegen nur wenige Dokumente vor. Erst aus dem 18. Jahrhundert gibt es genauere Berichte über den Grünberger Weinbau. So verbot der Große Kurfürst 1683 den Anbau von Getreide auf Weinbaustandorten, um den offensichtlich Gewinn bringenden Weinbau zu fördern.

Größeres Interesse hatte Friedrich II. Er sah den Weinbau als Möglichkeit für den Staat, die steuerlichen Einnahmen zu erhöhen. Ein Zeugnis für seine Unterstützung des Grünberger Weinbaus stellt eine Verordnung vom 4. September 1776 dar. Gleichzeitig aber nutzte er jede Gelegenheit, über den Grünberger Wein zu spotten. Er hat zum Beispiel gemeint, zum Tode Verurteilte brauche man eigentlich nicht mehr aufzuhängen. Den Strick könne man sparen, weil es genüge, den Todeskandidaten Grünberger Wein einzuflößen.

Die gleiche Meinung von der Schlagkraft des Grünberger Weins vertrat Oskar Lorenz 1894 als er schrieb:

„Ein altes Lied“:

„Als vor vielen hundert Jahren
Nach Schlesien kamen die Tataren
Mit großem Rauben, Morden, Fluchen,
Fraßen sie Menschen wie Kirmeskuchen.“

Da ging ihnen aus der Wein,
Den sie brachten in Schläuchen herein;
Sie schickten in dem Land umher,
ob andrer wo zu finden wär!

Und Grünberger ward ihnen gebracht –
Wie sie darauf mit großem Bedacht
Als kluge Zecher einen Schluck getan,
Da kam sie solch Entsetzen an,
Dass sie schleunig mit Mann und Maus
Zogen zum Land hinaus.

Den Grünberger sollt achten sehr
Der also schlug ein ganzes Heer.“

In diesem Gedicht wird angespielt auf die Schlacht bei Liegnitz 1241, als Herzog Heinrich gegen die Mongolen kämpfte und die Mongolen fluchtartig das Land verließen, obwohl sie die Schlacht gewonnen hatten.

Zielona Góra – wcześniej miasto wina, cz. 3

(Ciąg dalszy tekstu o tradycji winiarskiej w dawnej Zielonej Górze)

Po Wojnie Trzydziestoletniej winiarstwo mocno podupadło. Wiele winnic było zapuszczych, ludność zdzięsiątkowana. Bardziej opłacało się, a było też łatwiej, uprawiać zboża. Kilka (zim wręcz) polarno-zimnych w okresie między rokiem 1454 a 1467 pogłębiło zapaść w uprawie winorośli. Jednak całkowity upadek zaczął się dopiero wtedy, kiedy lepsze warunki ruchu umożliwiły sprowadzenie lepszego i tańszego wina z rejonów południowych. Uprawa wina cofnęła się do cieplejszych dolin rzek i na północnym wschodzie ograniczyła się do okolic Zielonej Góry.

Z okresu XVI i XVIII w. nie ma wiele dokumentów. Dopiero wiek XVIII daje dokładniejsze opisy o zielonogórskim winiarstwie. Wielki Książę elektoralny zabronił w roku 1683, by na miejscowościach nadających się na winnice nie uprawiać zbóż, co wsparło przynoszące zysk winiarstwo.

Fryderyk II też wykazał większe zainteresowanie winiarstwem; dostrzegał w tym możliwość podniesienia przychodów państwa z podatków. Świadectwem jego wspierania winiarstwa zielonogórskiego jest pewne rozporządzenie z dnia 04. Września 1776 r. równocześnie jednak wykorzystywał każdą okazję, by naśmiewać się z zielonogórskiego wina. On np. uważa, że kogoś skazanego na śmierć szkoda wieszać: można stryczek zaoszczędzić, bo przecież wystarczy, gdy kandydat do śmierci opije się zielonogórskim winem.

Taki sam pogląd co do zabójczej siły zielonogórskiego wina wyrażał Oskar Lorenz, który w roku 1894 pisał:

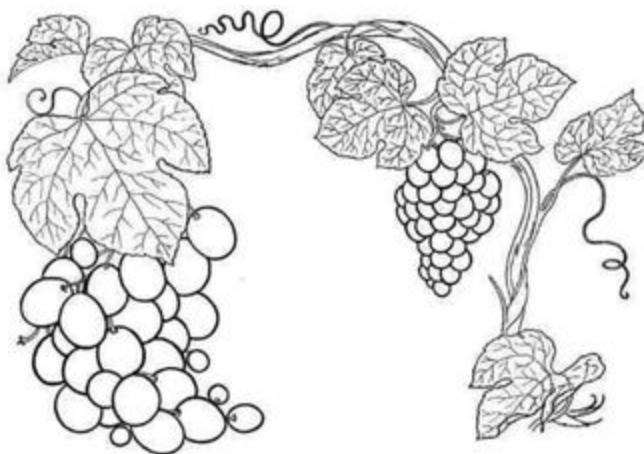
„Stara pieśń”

Kiedy przed wielu setkami lat
Tatarzy na Śląsk przybyli niczym
Klątwa – Rabując wiele i mordując,
Żarli ludzi jak jarmarczne pierniki

Wtedy skończyło im się wino,
Które w bukłakach z sobą sprowadzili;
Więc rozeszali po okolicy poszukać,
Czy gdzie indziej nie znalazły się inne!

I sprowadzono im Zielonogórskie –
A oni z dużą rozwagą
Jako doświadczeni moczygęby
Przeknęli jeden łyk, to naszło ich
Takie przerażenie, że oni pilnie
Z całym dobytkiem kraj opuścili.

Zielonogórskiemu należy się wielkie uznanie
Za to, że pokonał całą armię.

W tym wierszu czyni się aluzję do bitwy pod Legnicą w roku 1241, w której książę Henryk walczył przeciwko Mongołom, a ci mimo, że bitwę wygrali, śpiesznie opuścili te okolice.

Austausch unter Minderheiten

Universität Zielona Gora/Grünberg – Wissenschaftliche Tagung zum Thema:
„Kultur im Wandel: Ökologie, Kunst, Erkenntniswissenschaften“

Besuch nordschleswigscher Jugendlichen in Planung

Die internationale Kulturkonferenz in Zielona Gora wurde vom deutschen Konsul Peter Eck mit einem Appell an den Europagedanken eingeleitet, berichtet Heiko Frost, Leiter der Jugendbildungsstätte Knigsberg, der an der Konferenz teilnahm. Der Kontext zwischen Mehr- und Minderheiten spielt auf europäischer Ebene eine nicht geringe Rolle, so Eck. Die Aufarbeitung der Geschichte sei in Zusammenarbeit mit den Minderheiten zum Beispiel sicher besser zu bewältigen als ohne. Konsul Eck hob hervor, dass sich die Bundesrepublik Deutschland der Verantwortung ihren Minderheiten gegenüber sehr wohl bewusst sei, weshalb nicht geringe Fördermittel für diese wichtige Arbeit zur Verfügung gestellt würden.

Der Vorsitzende des Verbandes der deutschen sozial-kulturellen Gesellschaften (VDG) in Polen, Bernard Gaida, erläuterte die Bedeutung seines Verbandes in Polen, mit über 600 Freundschaftskreisen in zehn Wojwodschaften. Andreas Grapatin aus der Staatskanzlei des Freistaates Sachsen wies darauf hin, am Beispiel der Sorben würde deutlich, dass die Bundesrepublik nicht nur deutsche Minderheiten im Ausland fördere.

Die Situation der deutschen Minderheit in Dänemark erläuterte Heiko Frost und stellte abschließend kurz die Tätigkeiten des Knigsberges mit seinem Potenzial vor. Vertiefend wurden während der Konferenz weitere Gespräche zu möglichen EU-geförderten Projekten zwischen Universität Zielona Góra und den jeweiligen Minderheiten beleuchtet.

Weitere teilnehmende Partner waren die Universität Odense mit Prof. Bang sowie die Ukraine. Eine spannende Frage könnte die Untersuchung der unterschiedlichen Auswirkungen auf Minder- und Mehrheitsbevölkerung als Vergleichsstudie zwischen den „jungen deutschen Minderheiten“ (in Polen) und den „alten“ (in Schleswig-Holstein und Dänemark) sein. „Gibt es Unterschiede in ihrer Wirkungsweise, in der Selbstbetrachtung, im Selbstwert und in der Selbstbehauptung?“, fragte Frost. Außerdem wurden kulturelle Unterschiede im sozialen Bewusstsein und der dazugehörigen Kultur im Verhältnis zum ökologischen Bewusstsein hinterfragt. Weitere Teilnehmer und Redner auf der Konferenz waren Boleslaw Gustaw Bernaczek (Vorsitzender der Sozial-Kulturellen deutschen Minderheit in Grünberg), Prof. Zimniak (Direktor germanistisches Institut) sowie die vielen Nordschleswigern bekannte Dr. Bogumilla Husak vom Germanischen Institut der Uni Grünberg, die kürzlich mit mehreren Studentinnen an der Sanktmarktagung teilnahm. Veranstalter der zweitägigen Konferenz war die Humanistische Fakultät der Universität Zielona Gora.

„Mir hat es besonders viel Freude bereitet, unzählige Randgespräche, bezogen auf deutsche Minderheiten und europäische Kulturarbeit führen zu können“, so Frost. „Da wird sich noch vieles weiterentwickeln, und Polen liegt bestimmt nicht außerhalb des Zentrums Europa.“

Am Rande dieser Tagung wurden für eine erneute Fahrt mit nordschleswigschen Jugendlichen nach Zielona Gora im Herbst 2012 Unterkünfte besichtigt und Vorgespräche mit Institutionen und Vereinen geführt.

Wymiana między mniejszościami

Uniwersytet Zielonogórski – Naukowa konferencja nt:
„Zmiany w kulturze: ekologia, sztuka, wiedza naukowa”.

Odwiedziny młodzieży z Północnego Szlezwiku w planach.

Międzynarodowa konferencja dot. kultury w Zielonej Górze została rozpoczęta apelem niemieckiego Konsula Peter Ecką do „myśli europejskiej”, mówi Heiko Frost, kierownik placówki kształceniowej młodzieży w Knigsbergu (Dania), który wziął w konferencji udział. Kontekst między większością i mniejszościami odgrywa szczególną rolę na europejskiej płaszczyźnie, tak twierdzi Konsul Eck. Tworzenie historii we współpracy z mniejszościami byłoby np. łatwiejsze do pokonania niż bez nich. Konsul Eck podkreślił, że Republika Federalna Niemiec jest świadoma odpowiedzialności za swoją mniejszość, dlatego stawia do dyspozycji na tą istotną pracę niemałe środki.

Przewodniczący Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce (VdG), pan Bernard Gaida, wyjaśnił znaczenie jego Związku w Polsce, z ponad 600 kołami w 10 województwach. Andreas Grapatin z Kancelarii Wolnego Państwa Saksonia, zauważył na przykładzie Serbów Łużyckich, że Republika Federalna Niemiec wspiera nie tylko niemieckie mniejszości za granicą.

Sytuację mniejszości niemieckiej w Danii zaprezentował Heiko Frost i po krótkie przedstawił działalność Knigsberga z jego całym potencjałem. Podczas konferencji została zgłębiona problematyka dotycząca dalszych rozmów nt. możliwości uzyskiwania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej projektów realizowanych pomiędzy Uniwersytetem Zielona Góra, a poszczególnymi mniejszościami. Uczestnikami konferencji byli również: Uniwersytet Odense z profesorem Bang oraz Techniczny Uniwersytet z Charkowa (Ukraina). Interesującą kwestią mogłoby być przeprowadzenie badania nt. różnorodnych wpływów na mniejszość i większość społeczeństwa jako studium porównawcze pomiędzy „młodą niemiecką mniejszością” (w Polsce) i „starszą” (w landzie Schleswig-Holstein i w Danii). „Czy są różnice w sposobach działania, w postrzeganiu siebie, swojej własnej wartości i samostanowieniu?”, spytał Frost. Poza tym wskazano na różnice kulturowe w świadomości społecznej, czyli kultury w pojmonianiu-rozwijaniu do świadomości ekologicznej.

Dalszymi uczestnikami i mówcami konferencji byli Bolesław Gustaw Bernaczek (Przewodniczący Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Mniejszości Niemieckiej w Zielonej Górze/Grünberg), prof. dr hab. Paweł Zimniak (Dyrektor Instytutu Germanistyki-Uniwersytet Zielonogórski), jak również znana w Północnym Szlezwiku dr Bogumiła Husak z Instytutu Germanistyki UZ, która ostatnio z liczną grupą studentek wzięła udział w obradach w Sankel (Dania).

Organizatorem dwudniowej konferencji w Zielonej Górze był Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Zielonogórskiego.

„Mi sprawiły wiele radości rozliczne rozmowy prowadzone na obrzeżu Konferencji, a do mniejszości niemieckich i europejskiej pracy kulturowej”, mówił Frost. Wyraził przeświadczenie, że ta tendencja będzie się jeszcze bardziej rozwijać, gdyż Polska nie leży przecież poza granicami centrum Europy”.

Przy okazji tej konferencji prowadzone były też rozmowy dotyczące ponownego przyjazdu młodzieży z Północnego Szlezwiku do Zielonej Góry jesienią 2012 roku, rozmowy w sprawie zakwaterowania i wstępne uzgodnienia z instytucjami i towarzystwami.

Unser wunderschönes Maifest liegt hinter uns...

Am sonnigen Samstag, dem 26. Mai 2012, trafen wir uns am wichtigsten Platz dieses Tages – in Lagow/Łagów. Lagow/Łagów ist von Grünberg/Zielona Góra eine Fahrstunde entfernt. Dorthin begaben wir uns mit dem Bus, manche aus Bequemlichkeit auch mit eigenem Auto.

Das Urlaubshaus „Leśnik“ ist direkt am Lagower-See bei Lagow/Łagów gelegen; es ist rund um das Jahr bewirtschaftet.

Mit guter Laune und Hoffnung auf ein gutes Wetter, begaben wir uns gleich nach dem Ankommen ins Urlaubshaus. Laut dem erhaltenen Programm dieser Veranstaltung hatten wir viele Eindrücke und zahlreiche Attraktionen zu erwarten. Innerhalb des Gebäudes hatten wir einen großen Saal mit einer Bühne zur Verfügung, gut geeignet zum Musizieren und Singen. Zuerst setzten wir uns jedoch an die Tische, um festlich in Ruhe unser Maitreffen zu beginnen.

Es begrüßte uns unser Vorsitzender, Herr Bolesław Gustaw Bernaczek, dankte herzlich für das Kommen und eine so zahlreiche Teilnahme am Maitreffen der Sozial-Kulturellen Gesellschaft der Deutschen Minderheit.

In unserem Maifest nahmen auch teil: der Gemeindevorsteher Herr Ryszard Oleszkiewicz und Herr Romuald Kreń, Mitglied des Lebuser Woiwodschaftsvorstandes. Herr Oleszkiewicz hob in seiner Aussage die sehr gute Zusammenarbeit zwischen der Gemeinde Lagow und der deutschen Minderheit in Grünberg, die aktiv in Lagow tätig ist, hervor. Namenswert sind die Deutschkurse, die in Lagow Frau Iwona Adam durchführt, und die letztens organisierte Aufräumung des ehemaligen evangelischen Friedhofs, sowie Erarbeitung eines Plans von diesem Friedhof. Auch die Enthüllung der Gedenktafel des Nobelpreisträgers Prof. Dr Gerhard Domagk, der in Lagow geboren wurde, gehört zu den Ereignissen, die die gute Zusammenarbeit beweisen.

Herr Romuald Kreń betonte in seiner Rede die sehr guten deutsch-polnischen Beziehungen, indem er die letzliche Visite des Botschafters der BRD Herrn Rüdiger Freiherr von Fritsch in dem Marschallamt der Lebuser Woiwodschaft erinnerte, wo gemeinsame deutsch-polnische Projekte auf dem kulturellen und wirtschaftlichen Gebiet besprochen wurden.

Nach dem offiziellen Teil haben wir uns auf den evangelischen Friedhof begeben, wo vor einigen Tagen die ehemaligen Bewohner von Lagow ein Epitafium mit der Inschrift „Friede den Toten, Friede den Lebenden“ (auch auf Polnisch) und mit dem Datum: 22.05.2012 gestiftet haben. Dann kletterten wir auf den Turm des Johanniterschlosses, um die schöne Gegend von Lagow zu laben.

Nach Besichtigung des Ortes haben wir zu Mittag gegessen, und dann wurde der Künstlerische Teileröffnet. Die ersten, die sie vorgestellt haben, waren die Kinder aus unserem DFK in Lagow, die auf Deutsch schön Lieder gesungen haben.

Grade war das der Muttertag, also es wurde auch ein Lied für Mütter gesungen. Anlässlich des Muttertags händigte unser Vorsitzender einen symbolischen Blumenstrauß einer von den anwesenden Müttern, Frau Barbara Zarzycka, aus.

Nach dem Auftritt der Kinder trat auf die Bühne unsere Freundin „Andrea“ aus Oberschlesien vor. Das Zuhören ihrer schönen Lieder, die sie für uns gesungen hat, gab uns viel Freude; wir haben sogar versucht, sie nachzufolgen, wozu Andrea uns lustig angeregt hat.

Nachher trat unser „Grünberger Band“ mit einer deutschen Repertoire auf, das auch zum Auftritt in dem Kulturfestival der deutschen Minderheit in Breslau vorbereitet wurde.

Nach den künstlerischen Darbietungen gingen wir auf die Wiese vor dem See, wo ein Grill mit köstlichen Würsten und s.g. „Krupniok‘en“ – aus dem Betrieb von Klaus Balcerzak – vorbereitet war. So amüsierten wir uns bis späteren Abend.

Wir fühlen uns verpflichtet den Sponsoren des Projektes, nämlich dem Generalkonsulat der BRD in Breslau, und dem Konsulat in Oppeln, unsere besten Dankworte auszusprechen.

Bolesław Gustaw Bernaczek

Za nami nasza przepiękna majówka...

W słoneczną sobotę 26 maja 2012r. zebraliśmy się wspólnie w jedynym dla nas tego dnia ważnym miejscu - w Łagowie. Łagów to miejscowości oddalona o godzinę jazdy od Zielonej Góry. Wybraliśmy się tam wspólnie autokarem, ale także, jak komu było wygodniej, własnym transportem.

Ośrodek „Leśnik” to kompleks położony nad samym Jeziorem Łagowskim, który prowadzi całoroczną działalność.

Z uśmiechem na twarzy i nadzieję na dobrą pogodę, po przyjeździe na miejsce udaliśmy się do ośrodka. Zgodnie z programem imprezy jaki otrzymaliśmy, czekało na nas tego dnia wiele wrażeń i atrakcji. Do dyspozycji wewnętrz budynku mieliśmy dużą salę ze sceną, w sam raz do muzykowania i śpiewów... Najpierw jednak zasiedliśmy, aby w skupieniu i uroczystie rozpoczęć naszą Majówkę.

Przywitał nas nasz Przewodniczący pan Bolesław Gustaw Bernaczek i podziękował serdecznie za przybycie i tak liczny udział w Majówce z Towarzystwem Społeczno-Kulturalnym Miejscowości Niemieckiej. W naszej majówce wzięli również udział: Wójt Łagowa pan Ryszard Oleszkiewicz oraz pan Romuald Kreń - członek Zarządu Województwa Lubuskiego. Pan Oleszkiewicz w swoim wystąpieniu wskazał na bardzo dobrą współpracę Zarządu Gminy Łagów z Miejscowością Niemiecką w Zielonej Górze, która aktywnie działa w Łagowie. Wymienić warto kursy języka niemieckiego prowadzone przez panią Iwonę Adam zorganizowane ostatnio porządkowanie niemieckiego cmentarza ewangelickiego, jak również wykonanie planu tego cmentarza. Do tych działań należy także odsłona tablicy pamiątkowej noblisty urodzonego w Łagowie prof. Gerharda Domagk.

Pan Romuald Kreń wspomniał o bardzo dobrych stosunkach polsko-niemieckich nawiązując do niedawnej wizyty pana Ambasadora RFN Rüdiger'a Freiherr von Fritsch'a w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego, gdzie były omawiane wspólne projekty polsko-niemieckie na niwie kultury i gospodarki.

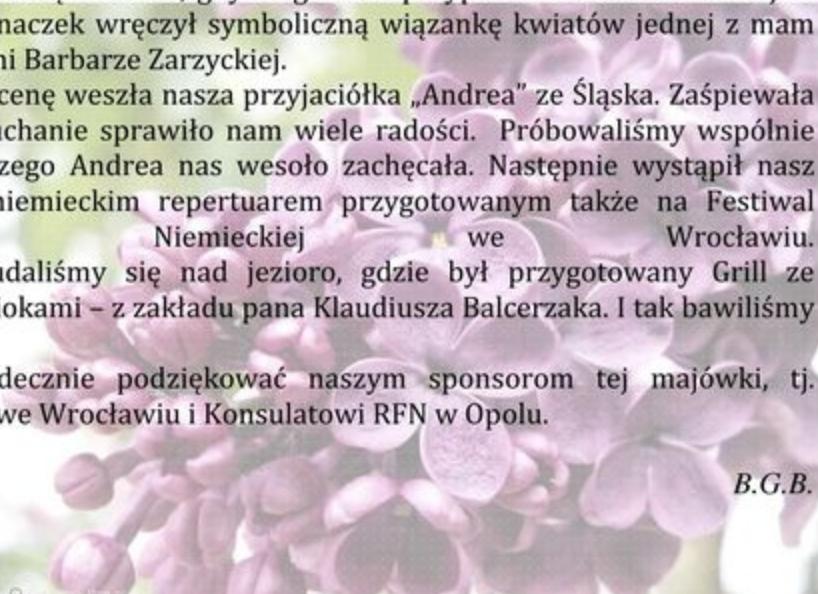
Po części oficjalnej udaliśmy się na cmentarz ewangelicki, gdzie przed kilkoma dniami byli mieszkańcy Łagowa ufundowali epitafium z napisem: „Pokój zmarłym, pokój żywym – Friede den Toten, Friede den Lebenden 22.05.2012”.

Następnie udaliśmy się na wieżę Zamku Joannitów, skąd podziwialiśmy piękną okolicę Łagowa. Po zwiedzaniu Łagowa i zjedzeniu smacznego obiadu rozpoczęły się występy artystyczne. Jako pierwsze wystąpiły dzieci z naszego DFK w Łagowie, które śpiewały pięknie piosenki po niemiecku. Śpiewano także piosenkę o matce, gdyż tego dnia przypadał Dzień Matki. Z tej okazji Przewodniczący B.G. Bernaczek wręczył symboliczną wiązankę kwiatów jednej z mam obecnych na naszej majówce pani Barbarze Zarzyckiej.

Po występach dzieci na scenę weszła nasza przyjaciółka „Andrea” ze Śląska. Zaśpiewała wspaniałe piosenki, których słuchanie sprawiło nam wiele radości. Próbowaliśmy wspólnie śpiewać je po niemiecku, do czego Andrea nas wesoło zachęcała. Następnie wystąpił nasz zespół „Grünberger Band” z niemieckim repertuarem przygotowanym także na Festiwal Kultury Miejscowości Niemieckiej we Wrocławiu. Po występach artystycznych udaliśmy się nad jezioro, gdzie był przygotowany Grill ze smacznymi kiełbaskami i krupniokami - z zakładu pana Klaudiusza Balcerzaka. I tak bawiliśmy się do późnego wieczora.

Czujemy się zobowiązani serdecznie podziękować naszym sponsorom tej majówki, tj. Konsulatowi Generalnemu RFN we Wrocławiu i Konsulatowi RFN w Opolu.

B.G.B.

Die Hauptversammlung der Mitglieder

Am 17. Juni 2012 tagte die Hauptversammlung der Mitglieder unserer Gesellschaft. An dieser Stelle möchten wir uns allen unseren Mitglieder für das Ankommen und aktive Teilnahme herzlich bedanken.

Während der Tagung wurde die sachliche und finanzielle Berichte vorgelesen, die nachher mittels Abstimmung bestätigt worden sind, und der Vorstand auf Antrag der Revisionskommission, die Entlassung bekommen hat. Im Teil der Wahlen wurden die Zusammensetzungen des Vorstadens und der Revisionskommission ergänzt; weil die Herren: Artur Klinger und Zenon Śmialek auf ihre weitere Mitwirkung verzichtet haben, wurden auf die beiden Plätze Frau Iwona Malinowska und Herr Kladiusz Balcerzak gewählt. Die Zusammensetzung der Revisionskommission wurde durch den neugewählten Herrn Piotr Janek ergänzt.

Der Vorsitzende Boleslaus Gustav Bernaczek bedankte sich bei den Herren A. Klinger und Z. Śmialek für ihre bisherige Arbeit im Vorstand.

Die Mitglieder haben aktiv Vorschläge und Wünsche gemeldet, was für Unternehmen der Vorstand nach der Versammlung einsetzen sollte. Herr Vorsitzender stellte die Pläne der weiteren Vorstandarbeit vor und dankte den aktiven Mitgliedern für ihre bisherige, ehrenamtliche und mit großer Opferung geleistete Arbeit, indem er gleichzeitig eine Bitte äußerte, weiter so zu machen. Besondere Dankworte richtete er auf die Mitglieder: Christoph Firlej, Andreas Stein, Iwona Malinowska, Jan Grzegorczyk, Eva Biernacka und Marta Błasik. Auch der Vorsitzende bekam einen netten Akzent: im Namen der Teilnehmer hat ihm Frau Eva Biernacka für seine bisherige Führung unserer Gesellschaft höfliche Dankworte ausgesprochen.

/Red./

Walne Zgromadzenie Członków

Dnia 17 czerwca 2012r. odbyło się Walne Zgromadzenie Członków naszego Towarzystwa. W tym miejscu chcielibyśmy podziękować wszystkim członkom za przybycie i aktywny udział w naszym zebraniu. W trakcie zebrania w części sprawozdawczej odczytano sprawozdania merytoryczne i finansowe, które następnie w głosowaniu zatwierdziło Walne Zgromadzenie, a Zarząd na wniosek Komisji Rewizyjnej uzyskał od Walnego Zgromadzenia absolutorium. W części wyborczej uzupełniono skład Zarządu w osobie pani Iwony Malinowskiej i pana Klaudiusza Balcerzaka, także skład Komisji Rewizyjnej w osobie pana Piotra Janka. Z pełnienia funkcji w Zarządzie zrezygnowali pan Artur Klinger oraz pan Zenon Śmialek. Przewodniczący Bolesław Gustaw Bernaczek podziękował im za dotychczasową pracę w Zarządzie. Członkowie aktywnie zgłaszały własne wnioski, które dotyczyły przedsięwzięć jakie chcieliby, aby próba ich realizacji była podejmowana w pozebraniowej rzeczywistości. Pan Przewodniczący nakreślił plany, co do działalności naszej organizacji. Podziękował również aktywnym członkom za ich społeczną i pełną poświęcenia pracę prosząc przy tym o dalsze wsparcie. Szczególne słowa podziękowania otrzymali: Krzysztof Firlej, Andrzej Stein, Iwona Malinowska, Jan Grzegorczyk, Ewa Biernacka oraz Marta Błasik. Również miłym akcentem uhonorowany został Przewodniczący, któremu pani Ewa Biernacka w imieniu Zarządu i wszystkich zebranych dziękowała za dotychczasowe przewodniczenie naszemu Towarzystwu.

**FUßBALLSPIEL DER JUGENDLICHEN
ALS INTEGRATIONFAKTOR DER DFK MITGLIEDER - Bericht**

Das Projekt fand am 23. Juni 2012 auf dem Sportplatz des Gymnasiums in Drentkau/Drzonków statt. Es war ein Sportwettbewerb der jungen Mitglieder der DFK Grünberg/Zielona Gora (ein Fußballspiel) und auch Sportratespiel-Quiz, woran die Eltern der jungen Spieler teilnahmen. Der Schiedsrichter im Fußballspiel wurde Tomasz Skrzypczak; er ist auch der Sportlehrer und Trainer, zugleich der Deutschlehrer am Gymnasium in Drentkau/Drzonków (Er ist erfolgreicher Fußballer und spielt in der 2. Bundesliga). Er vorbereitete auch den Quizteil. Die Zettelchen mit Fragen zu den bekannten Sportlern und Sportleistungen der Deutschen wurden gezogen. Das Publikum wurde in zwei Mannschaften, je nach der Fußballmannschaft, geteilt. Nach dem Fußballspiel und Quiz wurden den Gewinnern die kleinen Preise überreicht. Um die Musik kümmerte sich auch Herr Skrzypczak. Alle Teile des Projekts wurden in der deutschen Sprache durchgeführt.

Drentkau/Drzonków ist ein bekanntes Sportzentrum unserer Region; hier finden viele Sportveranstaltungen statt. Das hiesige Gymnasium in Drentkau/Drzonków war unser Partner in dem Projekt. Die Schule mietete uns die Sportausrüstung, den Sportplatz und die Musikanlage. Unsere Gesellschaftsgruppe aus Drentkau/Drzonków aktivierte sich. Die Gruppe der jungen Mitglieder aus Drentkau/Drzonków bemühte sich um die Werbung, indem sie Plakate anfertigten und eine Woche vor der Projektdurchführung raushängten. Die Eltern kümmerten sich für die organisatorische Seite, indem sie das Buffet vorbereiteten.

Dann kam das Bedürfnis der Konsolidierung und Zusammenseins der Grünberger DFK-Gruppe und unserer Gruppe aus Lawaldau/Racula; sportlicher Wettbewerb war sehr gute Anlass dazu. Das Hauptziel des Projekts war die Stärkung des Zugehörigkeitsgefühls vor allem bei den jüngeren Mitgliedern des SKGdDM, was sich durch gemeinsames Erleben eines Sportwettbewerbs vollziehen sollte. Durch das Projekt mochten wir den Bedarf der Grünberger Mitglieder decken, in diesen schönen eine sportliche Veranstaltung zu organisieren und besser das Milieu der Drentkauer DFK-Mitglieder kennen zu lernen. Anderseits mochten sich die jungen, sportlichen Gymnasialisten in einem Sportwettbewerb präsentieren und miteinander konkurrieren. Wichtiges Ziel des Projekts war auch die Förderung der deutschen Sprache. Die deutsche Sprache wurde als moderne, lebende Sprache gezeigt, was bestimmt die Motivation zum Lernen dieser Sprache verstärkte.

**GRA W PIŁKĘ NOŻNĄ MŁODZIEŻY
JAKO CZYNNIK INTEGRACYJNY CZŁONKÓW DFK - Sprawozdanie**

Projekt miał miejsce 23 czerwca 2012 na boisku sportowym Gimnazjum w Drzonkowie. Był to konkurs sportowy młodych członków DFK w Zielonej Górze (piłka nożna), a także quiz sportowy, w którym mogli uczestniczyć także rodzice młodych graczy. Sędzią meczu piłki nożnej był pan Tomasz Skrzypczak; on jest także nauczycielem wuefu i trenerem, zarazem nauczycielem języka niemieckiego w Gimnazjum w Drzonkowie (ma piłkarskie sukcesy i gra w 2 lidze Bundesligi). Przygotował nam także część quizową. Zostały wylosowane karteczki z pytaniami o znanych sportowcach i sportowe wyniki Niemców. Publiczność została podzielona na dwie drużyny, stosownie do drużyny piłkarskiej. Po meczu i quizie zostały wręczone zwycięzcom małe upominki. O oprawę muzyczną również zatroszczył się pan Skrzypczak. Wszystkie części projektu były prowadzone w języku niemieckim.

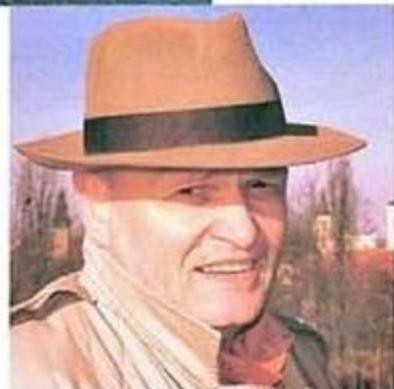
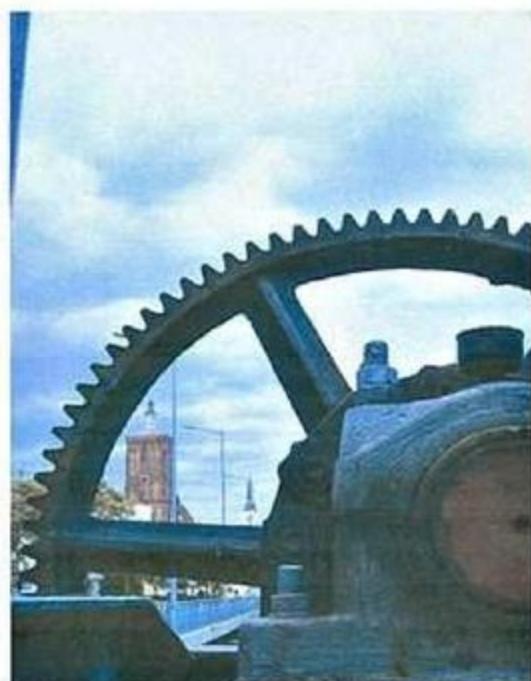
Drzonków jest znanym centrum sportowym w naszym regionie; tutaj ma miejsce wiele sportowych przedsięwzięć. Gimnazjum w Drzonkowie było naszym partnerem w tym projekcie. Szkoła wynajęła dla nas sportowe wyposażenie, boisko i oprawę muzyczną. Grupa członków naszego Towarzystwa z Drzonkowa zaaktywizowała się. Młodzi członkowie z Drzonkowa zajmowali się reklamą projektu, w ten sposób, że przygotowali plakaty i rozwiesili je tydzień przez realizację projektu. Rodzice zatroszczyli się o stronę organizacyjną projektu przygotowując bufet.

Potem wystąpiła potrzeba konsolidacji i wspólnego bycia grupy DFK z Zielonej Góry i naszej grupy z Raculi; zawody sportowe były ku temu doskonałą sposobnością. Głównym celem projektu było wzmacnienie poczucia przynależności do nas przede wszystkim młodszych członków TSKMN poprzez wspólne przeżywanie sportowego wydarzenia. Przez ten projekt chcieliśmy zaspokoić potrzeby zielonogórskich członków, organizując w malowniczej miejscowości imprezę sportową, dzięki czemu lepiej poznano środowisko członków z Drzonkowa. Z drugiej strony młodzi, wysportowani gimnazjalni mogli się wykazać w konkursie sportowy i nawzajem z sobą konkurować. Ważnym celem projektu było także wspieranie języka niemieckiego. Język niemiecki został pokazany jako nowoczesny, żywy język, co na pewno wzmacniło motywację do uczenia się tego języka.

WIR LADEN HERZLICH EIN!

ZAPRASZAMY!

**Fotoausstellung
„Zwischen zwei Welten“**
19. Juli 2012, 17.00 Uhr

**Fotograf
Roland Hellmann**

**Wystawa fotograficzna
„Między Światami“**
19. Lipiec 2012, godz. 17.00

Förderverein zum Wiederaufbau
der Stadt- und Hauptkirche in Guben e.V.

Infozentrum, Berliner Straße 5, 03172 Guben

